

Matka

Kupla kuhisee keskellä kaupunkia

Läpinäkyvä kuplatalo testaa uudenlaista arkkitehtuuria.

VOISIKO näinkin lellä pohjoismaissa?

Yli kymmenen metriä korkea jalkapallon puolikasta muistuttava läpinäkyvä kupla kohoaa Kööpenhaminan satamarannassa. Eukalyptuspuut ja rosmariini rehottavat muovikuplan sisällä.

Rakennusyhtiö NCC:n ja yhteistyökumppanien rakentama kupla on väliaikaista arkkitehtuuria. Sellaiseksi kutsutaan esimerkiksi rakennuksia, jotka voi rakentaa ja purkaa nopeasti ja siirtää sitten uuteen paikkaan. Sellaisille on kysyntää juuri nyt Kööpenhaminassa, kun lukuisat rakennustyömaat aiheuttavat poikkeusjärjestelyjä kaupunkilaisille.

KUPLA sijaitsee paraatipaikalla Mustan timantin eli Kuninkaallisen kirjaston vieressä. Tunnettu

performanssitaiteilija Gry Worre Hallberg viettää siellä tulevan kesän aikana valtaosan ajastaan. Hänen tehtävänsä on tutkia, miten taide voi inspiroida kaupunkikulttuuria.

Hankkeessa tiivistyy kööpenhaminalaiskäsitys hyvästä rakentamisesta ja elämästä: hienot rakennukset eivät ole mitään ilman niissä ja niiden ympärillä kuhisevaa elämää.

Ilmiö näkyy hyvin kaupungin katukuvassa. Välillä tuntuu, etteivät kööpenhaminalaiset malta pysyä sisällä ollenkaan. Hallbergilla on siihen selitys.

”Emme odota, että saamme jostakin luvan jonkin tekemiseen. On kyse tee-se-itse- tai pikemminkin teemme-sen-yhdesä-kulttuurista. Järjestelmään voi vaikuttaa itse.”

Kuplatalo on päällisteltävänä satamassa. Kesällä taloon muuttaa taiteilija Gry Worre Hallberg.

Hallbergin mukaan kuplankin ajatus on inspiroida päätöksentekijöitä näkemään asiat toisin. Kesäkaudella kuplassa on ohjelmaa melkein päivittäin: pikapuheita, ekologiaesityksiä, konserteja, kokeellista teatteria, tango-tunteja ja ehkä performansseja Hallbergiltakin.

► **Dome of Visions -kupla** Søren Kierkegaards Pladsilla. Auki joka päivä 10–19. Ohjelmisto: www.domeofvisions.dk.

KOLME VINKKIÄ ARKKITEHTUURIIN:

ØRESTADIN KAUPUNGINOSA

Amagerin tasamaille rakennettu uusi kaupunginosa Ørestad on modernin arkkitehtuurin ystäville melkein pakkokäynti Köö-

penhaminassa. Siellä on yhden maailman tämän hetken tunnetuimman ja palkituimman arkkitehdin, tanskalaisen Bjarke Ingelsin suunnittelema talo.

Ørestadiin pääsee metrolla kymmenessä minuutissa keskustasta. Jos jää kyydistä Bella Centerin asemalla ja kävelee noin kilometrin Ørestadin asemalle, näkee paljon. Talon ympäri pääsee kiertelemään helposti.

► **Opastetuista kävelykierroksista tietoa osoitteesta** www.orestad.dk.

SUPERKILEN-PUISTO

Superkilen-puisto Nørrebron kaupunginosassa on hauska esimerkki kööpenhaminalaisesta kaupunkiarkkitehtuurista. Keskellä siirtolaisten asuttamaa aluetta sijaitseva puisto on koristeltu kymmenillä siirtolaisten kotimaiden esineillä: japanilaisella

liukumäellä, thaimalaisella nyrkkeilykehällä ja iranilaisilla keinuilla.

► **Superkilen löytyy Nørrebrohallenin luota, Nørrebrogade 208.** www.superkilen.dk

NYBODERIN RIVITALOT

Hehkuvankeltaiset, lilliputtimittakaavaan rakennetut rivitalot saivat alkunsa jo 1600-luvulla. Niitä kutsutaan maailman ensimmäisiksi rivitaloiksi. Vanhimista versioista on jäljellä vain yksi, Sankt Pauls Gade 24:ssä.

Rivitalot rakennettiin aikoinaan Tanskan laivastolle, ja niissä asutaan vieläkin. Rivitaloalue on hyvä vaeltelukohde, sillä siellä tajuaa, että Kööpenhamina tosiaankin on vanha kaupunki.

► **Nyboderin museo, auki sunnuntaisin 11–14.** www.nybodersmindestuer.dk

Nyboderin taloja sanotaan maailman ensimmäisiksi rivitaloiksi.

Birgitte Nyborgin jalanjäljillä

Vallan linnake, Rikos ja Silta vetävät Kööpenhaminaan faneja katsomaan televisiosarjoista tuttuja paikkoja.

KUNINKAANPORTIN holvikäytävä on ylväs ja hämärä. Askeleet kaikuivat, kun sen läpi kävelee.

Tanskan Folketinget-parlamentin koti Christiansborg on ollut ennen demokratian aikoja kuninkaanlinna. Avoimen yhteiskunnan tyyliin kuuluu, että Folketingetin, pääministerin toimiston ja korkeimman oikeuden pihoilla pääsee kulkemaan vapaasti.

Moni suomalainen tunnistaa kuninkaanportin sivuilla nousevat raput, sillä Vallan linnake (Borgen) -televisiosarjan kuvitteellinen pääministeri Birgitte Nyborg (Sidse Babett Knudsen) asteli usein näitä portaita ministeriautoonsa. Televisiosarjan faneja pyörii Christiansborgin liepeillä sen verran, että lippuja linnan maksullisiin osiin myyvä Olene Bergman piirtää rutiinilla ympyrän karttaan portaiden kohdalle.

”Varsinkin brittejä ja ranska-

laisia Borgen-faneja käy täällä usein”, hän naurahtaa Kööpenhaminan ydinkeskustassa sijaitsevan jyhkeän linnakkeen lippuluukulla.

Ilmaiseksi voi kulkea myös Christiansborgin takana sijaitsevien kuninkaallisten tallien porttikäytävissä. Televisiosarja ei välitä hajuja, mutta tallin tuoksu on tosimaailmassa vahvasti läsnä. Eikä ihme, sillä kuningattaren valkoiset hevoset Amaranta, Cordoba ja Rava kumppaneineen rouskuttavat kauraa ja hörrähtelevät seinän takana. Näillä käytävillä Birgitte Nyborg ja hänen kokenut puoluetoverinsa Bent Sejrø (Lars Knutzon) kulkiivat usein neuvonpidossa.

OIKEA PÄÄMINISTERIN toimiston ovi sijaitsee sisäpihan nurkassa. Vaatimaton, pyörätelineiden reunustama ovi on sekin tuttu Vallan linnakkeesta. Se sijaitsee eri paikassa Christiansborgia

Vallan linnakkeen Birgitte Nyborg kulki usein kuninkaallisten tallien käytävillä. Kuningattaren hevoset ruskuttavat kauraa seinän takana.

kuin Birgitte Nyborgin ahkerasti televisiosarjassa käyttämät raput. Tanskan oikea pääministeri Helle Thorning-Schmidt astelee ministeriautoonsa aivan eri rapuja.

► **Christiansborgin kuninkaallinen edustushuoneisto kesäkaudella auki päivittäin 10–17, kuninkaalliset tallit auki päivittäin 13.30–16.** Liput koko Christiansborgiin 110 kruunua aikuisilta (noin 15 e) ja 55 kruunua (noin 8 e) lapsilta.

► **Folketinget järjestää ilmaisia esittelykierroksia myös englanniksi. Ajat ja ilmoittautumishojeet:** www.thedanishparliament.dk

► **Peter og Ping -yritys järjestää Kööpenhaminassa Vallan linnake-, Rikos- ja Silta-televisiosarjateemaisia kävelykierroksia. Kierros kestää vajaat kaksi tuntia, liput 100 kruunua (noin 13 e). Kierrosten ajat ja lähtöpaikat:** www.peter-og-ping.dk.

► **Jatkuu seuraavalla sivulla**